LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2026-07-21 Nr. 429-249
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėja) ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo pareiškėjos patirtos žalos dėl už draudimo vietos ribų prarasto papuošalo (toliau – Įvykis) nepripažinti draudžiamuoju įvykiu. Nustatyta, kad pareiškėja papuošalą buvo palikusi chalato kišenėje, o vagystės ar kitų draudžiamųjų rizikų požymių nenustatyta. Todėl konstatuota, kad Įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) [2] *nustatytas nedraudžiamojo įvykio sąlygas, ir pareiškėjos reikalavimas buvo atmestas.*

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Tarp draudiko ir pareiškėjos buvo sudaryta būsto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu ir draudimo variantu „Maksimalus“ buvo apdraustas namų turtas gyvenamajame pastate, esančiame adresu: (duomenys neskelbtini).[3]

Pareiškėja pranešė draudikui apie žalą, patirtą už draudimo vietos ribų praradus papuošalą (grandinėlę).[4]

Draudikas, įvertinęs visą gautą informaciją ir nustatytas aplinkybes, priėmė sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju. Pareiškėjai buvo paaiškinta, kad žala, atsiradusi dėl pamiršto, palikto ar pamesto turto, pagal draudimo sutarties sąlygas nėra atlyginama.

Draudikui netenkinus pareiškėjos pretenzijos, ši kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir atlyginti pareiškėjos dėl prarasto papuošalo patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėja teigia, kad draudikas neteisingai kvalifikavo įvykio aplinkybes, nes grandinėlė nebuvo pamesta viešoje vietoje ir nedingo neaiškiomis aplinkybėmis. Pareiškėja nurodė, kad grandinėlė dingo viešbučio darbuotojų kontroliuojamame chalatų surinkimo ir skalbimo procese, o ne dėl jos neatsargumo. Pareiškėjos vertinimu, įvykis atitinka staigaus ir netikėto turto praradimo kriterijus ir turėtų būti pripažintas draudžiamuoju.

Draudikas prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti, nurodydamas, kad Įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtintų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas, nes prarastas turtas buvo paliktas (pamestas)

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] 2021 m. kovo 30 d. redakcija, galioja nuo 2021 m. balandžio 16 d.

[3] Draudimo sutartyje numatyta, jog pasirinkus plačiausios apsaugos draudimo variantą namų turtui taikomas, be kita ko, laikinas draudimas už draudimo vietos ribų (jei įvykis įvyko dėl draudimo sutartyje numatyto draudžiamojo įvykio).

[4] Pareiškėja paaiškino, kad masažo procedūros metu papuošalus buvo įsidėjusi į viešbučio chalato kišenę, o po procedūros chalatas kartu su jame buvusiais daiktais pateko į viešbučio darbuotojų kontroliuojamą chalatų surinkimo ir skalbimo procesą. Viena iš dviejų grandinėlių buvo rasta viešbučio skalbimo įrangoje ir grąžinta, o kita grandinėlė (apie 2 000 Eur vertės) neatsirado.

viešoje vietoje, apiplėšimo faktas nepatvirtintas ir neįrodinėjamas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42^1 straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar ***draudikas pagrįstai atsisakė Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[5]

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką[6]. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.[7] Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis).[8]

Taisyklių A III dalies 3 punktas numato, kad namų turtas yra draudžiamas laikinai jam esant už draudimo vietos ribų.[9] Kartu šiame punkte nurodytos suteikiamos draudimo apsaugos ribos: „Esant laikinam draudimui už draudimo vietos ribų, draudimo apsauga vagystės su įsilaužimu, vandalizmo po įsilaužimo ir apiplėšimo nuostoliams galioja tuomet, jei apdrausti daiktai pavogti iš užrakintų patalpų arba sugadinti (sunaikinti) įsilaužus į užrakintą patalpą, arba nustatyta tvarka patvirtintas Jūsų ar Jūsų šeimos narių apiplėšimo faktas."

Taisyklių A IV dalies 1 punkte numatyta, kad, pasirinkus plačiausios apsaugos draudimą, apdrausto turto draudimo apsauga apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus nedraudžiamuosius įvykius, nurodytus Taisyklių A. IV dalies 1.1-1.12 papunkčiuose ir bendrų nedraudžiamųjų įvykių sąraše.

---

[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[6] Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.
[7] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.
[8] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.
[9] Laikinas draudimas už draudimo vietos ribų – naudojamų namų turto daiktų (įskaitant nuomojamus) draudimas galioja ne tik draudimo liudijime nurodytoje draudimo vietoje, bet ir laikinai, ne ilgiau kaip 3 mėnesius (nuo daikto atsiradimo kitoje vietoje datos), už draudimo vietos ribų, pvz., parduotuvėje, viešbutyje ar viešoje vietoje.

Taisyklių A IV dalies 1.4 papunkčio antrame stulpelyje numatyta, kokie atvejai laikomi nedraudžiamaisiais įvykiais: žala dėl užpuolimo ar vagystės, kai nėra nustatyta, kad įvykis turi apiplėšimo požymių; žala dėl viešoje vietoje pamiršto, palikto, pamesto namų turto.

Taisyklių A IV dalies 1.12 papunkčio antrame stulpelyje taip pat nurodyta, kad neatlyginama žala, atsiradusi dėl turto pametimo, dingimo, prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo, grobimo, vagystės be įsilaužimo ar apiplėšimo požymių, sukčiavimo, t. y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu ir nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių įvykusio to turto dingimo.

Taigi, draudimo sutartimi draudikas įsipareigojo atlyginti apdrausto turto nuostolius, kurie atsirado dėl vagystės su įsilaužimu, vandalizmo po įsilaužimo ir apiplėšimo, jei apdrausti daiktai pavogti iš užrakintų patalpų arba sugadinti (sunaikinti) įsilaužus į užrakintą patalpą. Kita vertus, draudikas neįsipareigojo atlyginti nuostolių, kurie apdraustam turtui atsirado dėl daiktų pametimo, dingimo, vagystės be įsilaužimo ar apiplėšimo požymių.

Draudikas sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindė pareiškėjos nurodytomis aplinkybėmis, kad papuošalus pareiškėja paliko chalato kišenėje. Šias aplinkybes patvirtina tiek pareiškėjos pranešimas apie Įvykį, tiek policijos nutarime[10] užfiksuoti duomenys. Vagystės su įsilaužimu, apiplėšimo ar kitų Taisyklėse numatytų draudžiamųjų rizikų požymių nenustatyta.

Pareiškėja nei kreipimesi į Lietuvos banką, nei pretenzijoje draudikui neteikė objektyvių duomenų, paneigiančių draudiko nustatytas aplinkybes. Sutiktina su draudiko argumentu, kad Įvykis įvyko dėl priežasties, kuri atitinka bent vieną iš Taisyklių A IV dalies 1.1–1.12 papunkčiuose nurodytų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžimų, t. y. papuošalas buvo pamestas, paliktas viešoje vietoje, jis nebuvo pavogtas įsilaužus, pareiškėja nebuvo apiplėšta.

Išvada

Nustačius, kad draudikui nekyla pareiga atlyginti pareiškėjos patirtos žalos, pareiškėjos reikalavimas atmetamas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[11]

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis

---

[10] Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Trakų rajono policijos komisariato veiklos skyriaus nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą Nr. M-1-01-14014-26, kuriame nurodyta, kad „2026-03-18 gautas Jūratės Batėnienės pareiškimas apie tai, kad 2026 m. kovo 6-7 d. viešbutyje „Margis" masažo procedūros metu paliko chalatuose papuošalus – dvi aukso grandinėles. Išvykdami pamiršo papuošalus chalatuose. Mažesnė grandinėlė vėliau rasta skalbimo procese, tačiau stambesnė, apie 2000 eur. vertės, grandinėlė nerasta, galimai pasisavinta arba netinkamai saugota."

[11] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.